

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VIII. Canones de ecclesiasticis ordinibus eduntur. De Clericis, quà cives sunt, & de Bonis ecclesiasticis, alibi dicetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

ferendis Imperatores temperasse. Marcianus exemplo suo docuit quid sequi debeant in posterum Principes, cum Clericorum & monachorum disciplina constituenda est. Etenim cum monachorum erga Episcopos cultum & obedientiam, monasteriorum cum consensu Episcopi ædificationem, Clericorum à secularibus negotiis secessionem, & in sibi assignatis Ecclesiis assiduum & sedulam administrationem, Marcianus constitui veller, quia planè hæc capita ecclesiasticos ordines attingunt, à quibus publicam auctoritatem Valentianus senior summovertat, de his noluit legem ferre, sed satius esse putavit ut synodi decreto staturerentur. Protulit hæc capita Marcianus, quæ relecta publicè à Beroniano sacri Consistorij à secretis, in canones illius Concilij ἀνωλεξεί relata sunt. *Divinissimus & piissimus Dominus Noster ad sanctam synodum dixit: Quædam capitula sunt que ad honorem vestre reverentia vobis servavimus, decorum esse judicantes à vobis hæc regulariter potius formari per synodum quàm nostra lege sanciri.* Prudenter loquitur Marcianus, nec sibi potestatem istam decernendi arrogat, nec derogat majestati suæ; sed tamen rem totam non solum iudicio & consensui synodi, sed etiam Decreto committit.

Concil. Chalcedon. ad. 6. m. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

VIII. Vnde est quòd de ritibus, ceremoniis, sacramentis, Cleri censura, functione, conditionibus, & disciplina Canones à Conciliis, & Decreta à Pontificibus Romanis, tanquam de materia sibi subiecta, frequentissimè edantur, & vix ulla proferri possit constitutio Principum, quæ hac de re lata fuerit ex mero potestatis secularis imperio. Secutas quidem hæc in parte leges publicas videmus, sed non antecessisse. Enimvero quia Clerici, non tantum quæ Clerici, sed etiam quæ cives sunt, spectantur in Republica, legibus Principum tenentur, nisi earum gratiam, aut libertate generali toti Clero indulta, aut alicui ordini, ex beneficio Regum consecuti sint. De qua immunitate, quatenus in Gallia locum habet, dicendum est alibi copiosè; & de Bonis ecclesiasticis, quatenus jurisdictioni regis subjacent. Vbi etiam expendemus, qua ratione apud nos vim obtineat dictum illud Innocentij III. quod extat in Decretalibus, scilicet de personis & rebus ecclesiasticis nullam laicis attributam esse facultatem. Sed hæc disceptatio ad præsentem quæstionem non pertinet, in qua potestatem regiam à Clericis, quæ sunt Clerici, & à rebus omnino spiritualibus & merè ecclesiasticis arcemus, præter-

quam si ad tuendos Canones exerceatur.

C A P V T V I I I.

Synopsis.

I. An Princeps dividere possit provincias ecclesiasticas, & episcopalem sedem in metropolitanam evertere. Quod factum à Valente Imp. in Cappadocia secunda. Hoc illicitum docuit Innocentius primus. De Beryo in metropolim evecta à Theodosio, quæstum in Synodo Chalcedonensi. Rescriptum probatum fuerat à Synodo Constantinopolitana. Sed rescindi iussit Princeps, si Canonibus esset adversum. Pragmatica legibus contraria, inutiles.

II. Divisio Phœnicie contraria Nicanis canonibus. Lex Principis illis adversa, rescissa à Principe, idque synodus amplexa est.

III. Iudices unà cum synodo de possessione restituenda Ecclesia Tyri pronuntiant. Sed de ordinationibus ab Episcopo celebratis iudicium integrum synodo relinquunt, quamvis iudicium ab ea latum deinde confirmet.

IV. Rescisionem rescriptorum quæ canonibus contraria sunt, à Principe & à Iudicibus petis Synodus Chalcedonensis, quod decretum à Iudicibus in synodo.

V. Canon xij. synodi securus est, ne quis Episcopus rescripta ad provinciarum divisionem impetret, penà latà in Episcopum. Discussus canon xvij. qui superiori contrarius videtur. Explicatio Zonara, civitates de novo conditas in metropoles à Principibus evechi posse. Balsamo de quibuscunque civitatibus intelligit. Alexius Comnenus canones conciliat, non rectè.

VI. Ex sententia auctoris conciliantur duo canones, ita ut nec provincias dividere, nec civitatem episcopatu ornare Principi liceat.

VII. Patriarchatus Hierosolymorum adjecta provincia, Principum rescriptis, quæ ab Ecclesia Antiochena eas distraxerant. Contentio sopita transactione Episcoporum. Quæ Decreto Iudicium & Synodi confirmata, quia mixta causa.

I. **N**VNC inquirendum restat, an saltem Ecclesiarum dignitas à Principe pendeat; adeo ut honor metropolitanicus, quem civitatibus contulerit, ad earum civitatum Episcopos manare possit. Id quidem olim obtinuisse quamplurimis testimoniis probari posset; sed uno tantum utar. Cappadocia in duas provincias secta est à Valente Imp. in odium Basilij; constituta Cappadocia secundæ metropoli in urbe Tyanorum: cujus Episcopus Anthimus synodum provincie in duas partes distraxit, invito licet Basilio, ut testatur Gregorius Nazianzenus. Sed cum Principes faciliores se præberent his innovationibus, Innocentius I. jam olim respondit Alexandro Antiocheno Episcopo Ecclesiarum statum divisionibus provinciarum à Principe factis non immutari. *Nam quod sciscitaris, inquit,*

Gregor. Naz. Orat. 10. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.